

**WEWNĄTRZSZKOLNY**  
**SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO**  
**ZESPÓŁ SZKOLNO – PRZEDSZKOLNY NR 1**  
**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 35**  
**PRZEDSZKOLE 187**

PODSTAWY PRAWNE

realizacji w szkole i przedszkolu WSDZ

Ustawa *Prawo oświatowe* z dnia 14 grudnia 2016 r., wymieniająca zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły.

1. Rozporządzenia MEN z dn. 12 lutego 2019 w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2018r. poz. 996,1000,1290, 1669) określa treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, warunki i sposób realizacji i organizacji doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach przez wprowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

*Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego* jest kompatybilny z Statutem Szkoły i Przedszkola oraz planem wychowawczo – profilaktycznym szkoły i przedszkola.

Cel główny

*Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego* obejmuje działania podejmowane przez szkołę i przedszkole w celu prawidłowego przygotowania i wspierania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnej i zawodowej. Cel główny wskazuje konieczność kształtowania u dzieci konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. WSDZ jest zobowiązaniem całej społeczności ZS-P nr 1 do systematycznych oddziaływań wychowawczo-doradczych. System ten

określa rolę i zadania osób odpowiedzialnych w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji tych działań, oczekiwane efekty i metody pracy.

### Cele i założenia WSDZ

- Wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowiącym sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- Na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, wiedza na temat ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- Na wybór zawodu wpływa wiele czynników: cechy osobowości jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji ogólnej i emocjonalnej, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki;
- Preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń z dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka;
- Działania w ramach WSDZ są systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły i poprzedzone diagnoza potrzeb dzieci/uczniów, rodziców i nauczycieli;
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i Radą Pedagogiczną;
- WSDZ ma charakter planowanych działań wszystkich nauczycieli, pedagoga, psychologa i szkolnego doradcy zawodu oraz koordynowany jest przez koordynatora WSDZ dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter
- Działania nauczycieli, doradcy zawodowego i specjalistów promują ideę uczenia się przez całe życie
- Działania nauczycieli i doradcy zawodowego podejmowane są we współpracy z rodzicami, Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 4 i PPP nr 1, szkołami kolejnego etapu edukacyjnego
- Komunikacja z rodzicami odbywa się w kontakcie bezpośrednim oraz za pomocą strony internetowej szkoły (zakładka „doradca zawodowy”) i dziennika internetowego

### Adresaci

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej i przedszkolu są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów/ dzieci
- rodziców
- nauczycieli

### Słownik pojęć

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ) – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.

Działania związane z doradztwem zawodowym – ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego – zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej (Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, art. 109.1. pkt 7), których wymiar określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r., poz. 703).

Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (Ustawa Prawo oświatowe art. 109.1. pkt 5 oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach – Dz.U. z 2017 r., poz. 1591).

Preorientacja zawodowa – ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.

Orientacja zawodowa – ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–VI szkoły podstawowej pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji poprzez

poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.

Doradztwo zawodowe – uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.

#### Cele z uwzględnieniem etapów edukacyjnych

Celem preorientacji zawodowej w przedszkolu jest wstępne zapoznanie dzieci z zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji, a także określanie mocnych stron ucznia, predyspozycji, zainteresowań, uzdolnień.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających dalszemu poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji, a także określanie mocnych stron ucznia, predyspozycji, zainteresowań, uzdolnień.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

#### Cele szczegółowe:

#### Dzieci / uczniowie:

- Rozwijają umiejętności pracy zespołowej, kształtowania właściwych relacji społecznych

- Wiedzą jak ważne w wyborze zawodu jest poznanie siebie i znają swoje cechy osobowości jak temperament, charakter, poziom inteligencji ogólnej, zainteresowania, zdolności, wyznawane wartości i normy, stan zdrowia, preferencje zawodowe
- Wiedzą jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty
- Posiadają informacje o zawodach, ścieżkach edukacyjnych i zasadach rekrutacji do szkół oraz wiedzą gdzie szukać tych informacji

#### Nauczyciele:

- Potrafią diagnozować potrzeby i zasoby dzieci/uczniów
- Rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje dzieci /uczniów
- Wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów
- Znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji
- Włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego
- Prowadzą elementy doradztwa zawodowego podczas lekcji przedmiotowych i zajęć z wychowawcą
- Organizują wizyty i wycieczki zawodoznawcze
- Pogłębiają kompetencje interpersonalne uczniów, prowadzą ćwiczenia integrujące grupę, rozwijające samowiedzę
- Wspierają uczniów w procesie decyzyjnym, kierują do specjalistów

#### Rodzice

- Znają swoje dziecko, jego potrzeby, mocne strony, preferencje
- Są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli doradczej dla własnego dziecka
- Znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu
- Znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji
- Wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci/uczniów w sytuacjach trudnych
- Angażują się w WSDZ prezentując swoje zawody, miejsca pracy

#### Realizatorzy działań związanych z *Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego*

- odpowiedzialnym za realizację działań jest dyrektor szkoły, doradca zawodowy, pedagog i psycholog szkolny, bibliotekarz, nauczyciele przedmiotów, wychowawcy i nauczyciele przedszkola, świetlice i inne osoby wspomagające działania doradcze

- działania systemowe są planowane wspólnie przez specjalistów i nauczycieli (przydział zadań adekwatny do posiadanej wiedzy, doświadczeń, kompetencji w obszarze wychowania, przedsiębiorczości, doradztwa i orientacji zawodowej).

Doradztwo zawodowe jest realizowane w przedszkolu na zajęciach edukacyjnych prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego oraz w ramach wizyt i wycieczek zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez dzieci środowiska pracy w wybranych zawodach.

Doradztwo zawodowe jest realizowane w klasach I–VIII na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem; a także w ramach wizyt i wycieczek zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach oraz w klasach VII i VIII na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego i na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Partnerzy działań związanych z *Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego*

Centrum Doradztwa Zawodowego dla Dzieci i Młodzieży w Poznaniu

Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Poznaniu przy Samorządzie Województwa Wielkopolskiego

Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Poznaniu

Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu

Targi Edukacyjne Poznań

Arena Zawodów i Szacun dla Zawodowców

Poradnia Psychologiczn-Pedagogiczna nr 4 w Poznaniu

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne specjalistyczne

Szkoły Branżowe, Technika, Licea Ogólnokształcące

Wydział Oświaty miasta Poznań

- Formy i treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane zgodnie z rozporządzeniem MEN z dn.30 sierpnia 2018r. oraz sporządzoną diagnozą, która wykazała, że najistotniejsze jest:
  - pogłębianie wiedzy uczniów i nauczycieli z zakresu doradztwa zawodowego
  - doskonalenie umiejętności uczniów, nauczycieli i rodziców z w/w zakresu

Formy, metody i techniki pracy:

- Badania /diagnoza zapotrzebowania na działania doradcze (wywiad, ankieta, obserwacja, testy doradcze)
- Zajęcia warsztatowe grupowe służące budowaniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych
- Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenia sobie ze stresem
- Warsztaty ukierunkowane na zwiększanie samoświadomości, rozwój kompetencji dokonywania świadomych wyborów edukacyjnych/zawodowych oraz poruszania się po rynku pracy
- Prezentowanie różnych zawodów i ścieżek edukacyjnych
- Gromadzenie i udostępnianie informacji o zawodach i szkołach
- Organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów i osobami inspirującymi swoimi pasjami
- Prowadzenia kółek zainteresowań dla uczniów
- Udzielanie indywidualnych porad i konsultacji uczniom i rodzicom
- Organizowanie wycieczek zawodoznawczych
- Współpraca z Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży
- Organizowanie udziału uczniów w Targach Edukacyjnych, Arenie Zawodów

- Organizowanie udziału uczniów w Festiwalu Rzemiosła organizowanym przez Wielkopolską Izbę Rzemieślniczą w Poznaniu
- Udział w projekcie „Szacun dla zawodowców”, Ogólnopolskim Tygodniu Karier
- Promowanie wśród uczniów i rodziców wydarzeń związanych z orientacją zawodową organizowanych w Poznaniu przez instytucje promujące edukację i kształcenie zawodowe np. „Noc zawodowców”, „Zawodowe soboty”, „Festiwal rzemiosła”
- Realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów, lekcjach wychowawczych, zajęciach edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej
- Organizowanie spotkań z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych
- Przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach
- Opieka nad działalnością szkolnego wolontariatu i samorządu uczniowskiego
- Organizowanie konkursów
- Umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły i prezentowanie ścieżek edukacyjno-zawodowych
- Wspieranie uczniów w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania
- Organizowanie imprez w szkole i przedszkolu o charakterze zawodoznawczym np. konkursy, festiwale, prezentacje, Szkolny Tydzień Karier

#### Metody:

- Aktywizujące i problemowe – burza mózgów, dyskusja, analiza przypadku,
- Metoda dramy- inscenizacje i odgrywanie ról
- Metody audiowizualne- filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje multimedialne
- Trening umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki
- Rozmowy doradcze
- Konkursy, wystawy

#### Techniki:

Plastyczne, wzmacniające myślenie krytyczne oraz strategiczne np. analiza SWOT, kwestionariusze, wywiady, gry i zabawy



**PROGRAM i HARMONOGRAM REALIZACJI  
WEWNĄTRZSZKOLNEGO**

**SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO**

**NA ROK SZKOLNY 2025/2026**

**ZESPÓŁ SZKOLNO – PRZEDSZKOLNY NR 1**

**PREORIENTACJA ZAWODOWA**

| Poziom kształcenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Treści programowe           | Termin realizacji | Liczba godzin na oddział | Realizujący |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-------------------|--------------------------|-------------|
| Oddziały przedszkolne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>1.Poznanwanie siebie</b> | IX-XI             | 2                        | nauczyciele |
| <p>Treści programowe:</p> <p>Dziecko:</p> <p>1.1 określa, co lubi robić;</p> <p>1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;</p> <p>1.3 określa, co robi dobrze;</p> <p>1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.</p> <p>Tematyka/działania:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• „Moje pierwsze port folio” rozmowy o tym co dzieci lubią robić, prezentacja prac plastycznych, dziecko w zrozumiały sposób mówi o swoich potrzebach i decyzjach; określa swoje preferencje oraz umiejętności w zakresie wykonywania różnorodnych przedszkolnych czynności; przejawia poczucie własnej wartości jako osoby.</li><li>• „Urządzamy kąciki zainteresowań” dziecko samodzielnie aranżuje przestrzeń wokół siebie; mówi o swoich decyzjach; klasyfikuje przedmioty według przeznaczenia; rozpoznaje przedmioty, porządkuje je, rozumie, do czego służą; podejmuje prace porządkowe.</li><li>• „Dzień inny niż wszystkie, czyli: Co tu robić? W co się bawić?” dziecko: stara się łączyć przyczynę ze skutkiem i określić, co się może zdarzyć; wykonuje rzeczy praktyczne dla siebie i innych; posługuje się różnymi przyborami i narzędziami; wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu;</li><li>• „Pokaz naszych zainteresowań” dziecko: opisuje ulubione czynności, zainteresowania; planuje działania; realizuje działania; występuje publicznie, prezentując swoje umiejętności; przejawia poczucie własnej wartości jako osoby, wyraża szacunek wobec innych osób i przestrzegając tych wartości, nawiązuje relacje rówieńnicze.</li><li>• Organizowanie przez nauczycieli różnych konkursów dla dzieci oraz konkursów rodzinnych i grupowych, zachęcanie do udziału w</li></ul> |                             |                   |                          |             |

konkursach międzyprzedszkolnych – dziecko poznaje swoje mocne strony, preferencje, zdolności, rozwija swoje zainteresowania, buduje swoje poczucie wartości, kształtuje postawę proaktywną

Metoda/forma:

- zabawy w kręgu, pantomimiczne
- praca indywidualna (indywidualna praca plastyczna)
- praca w grupach (gazetka grupowa);
- rozmowa, dyskusja
- pokaz połączony z przeżyciem

| Poziom kształcenia    | Treści programowe                    | Termin realizacji | Liczba godzin na oddział | Realizujący         |
|-----------------------|--------------------------------------|-------------------|--------------------------|---------------------|
| Oddziały przedszkolne | <b>2.Świat zawodów i rynek pracy</b> | XI -VI            | 3                        | nauczyciele rodzice |

Treści programowe:

Dziecko:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;

2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;

2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

Tematyka/działania:

- „Zobacz, jak wygląda świat” dziecko nazywa zawody; wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; wskazuje znaczenie pracy w konkretnych zawodach;
- „Praca dla innych” dziecko nazywa zawody służb ratowniczych; wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka; opisuje, jak trzeba się zachować w sytuacji zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc; poznaje lub utrzuca numery alarmowe; ocenia swoje zachowanie w kontekście podjętych czynności i zadań oraz przyjętych norm grupowych; czyta obrazy, wyodrębnia i nazywa ich elementy, nazywa

symbole i znaki; nazywa i rozpoznaje wartości związane z umiejętnościami i zachowaniami społecznymi.

- „Przewodnik po zawodach” dziecko wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka; współdziała z dziećmi w zabawie; wskazuje zawody wykonywane przez rodziców i osoby z najbliższego otoczenia, wyjaśnia, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód.
- „Wszyscy dla wszystkich” dziecko wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie przedmiotów codziennego użytku takie jak krawiec, murarz, piekarz, szewc; opisuje znaczenie pracy w konkretnych zawodach;
- „Zielono mi!” dziecko nazywa zawody; wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka; wykonuje czynności, takie jak: sprzątanie;
- „Zobacz, jak wygląda świat” dziecko nazywa zawody; wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; wskazuje znaczenie pracy w konkretnych zawodach;
- „Wiem, kto pracuje w przedszkolu” dziecko opisuje czynności wykonywane przez pracowników przedszkola; nazywa zawody osób pracujących w przedszkolu; wyraża własne opinie;
- „W zagadce ukryty jest zawód” dziecko: nazywa zawody; wyjaśnia, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód, jakie wykorzystuje narzędzia; odpowiada na pytania, rozwiązuje zagadki<sup>1</sup>.
- „Co potrafią sprawne ręce” dziecko wyjaśnia rolę projektanta i wykonawcy przedmiotów; uczestniczy w wykonaniu poduszki – pufy do odpoczynku; podejmuje samodzielną aktywność poznawczą zagospodarowanie przestrzeni własnymi pomysłami konstrukcyjnymi.
- „Moje życie to pasja” dziecko nazywa zawody i koloruje rysunki przedstawicieli różnych zawodów; uważnie odbiera tekst czytany i przypisuje imiona do poszczególnych zawodów; podaje przykłady zainteresowań możliwych do wykorzystania we wskazanych zawodach;
- „Jestem twórcą!” dziecko wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka; posługuje się różnymi przyborami i narzędziami; wskazuje zawody wykonywane przez rodziców i osoby z najbliższego otoczenia, wyjaśnia, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód.
- Organizowanie przez nauczycieli dla dzieci wycieczek do różnych miejsc pracy- dziecko poznaje przez obserwację bezpośrednią czynności wykonywane z danym zawodem, narzędzia oraz miejsce pracy
- Organizowanie spotkań w przedszkolu z reprezentantami różnych zawodów- dziecko poprzez pokaz poznaje zawody, narzędzia pracy

- Organizowanie wyjść do miejsc pracy w najbliższym otoczeniu np. sklep, kwiaciarnia, apteka, cukiernia, piekarnia, poczta... dziecko poznaje przez obserwację bezpośrednią czynności wykonywane z danym zawodem, narzędzia oraz miejsce pracy
- Organizowanie warsztatów świątecznych i innych tematycznych – dziecko posługuje się różnymi narzędziami i materiałami w działaniu tworząc ozdoby choinkowe, lepiąc i piekąc pierniczki itp.

Metoda/forma:

- metoda sytuacyjna
- rozmowa kierowana
- odgrywanie ról
- preorientacja zawodowa
- pogadanka
- praca plastyczna
- giełda pomysłów
- działania praktyczne w terenie – wycieczka, obserwacja
- burza mózgów –metoda zabawowa
- wywiad
- warsztaty

| Poziom kształcenia    | Treści programowe                                        | Termin realizacji | Liczba godzin na oddział | Realizujący         |
|-----------------------|----------------------------------------------------------|-------------------|--------------------------|---------------------|
| Oddziały przedszkolne | <b>3.Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</b> | X -II             | 3                        | nauczyciele rodzice |

Treści programowe:

Dziecko:

3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);

3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

Tematyka/działania:

- „Jak jest w szkole” dziecko nazywa dalszy etap edukacji – szkoła podstawowa, poprzez zwiedzanie szkoły poznaje charakterystyczne elementy związane z kolejnym etapem edukacyjnym np. sala lekcyjna, klasa, lekcja, przerwa międzylekcyjna, przedmioty szkolne, przybory szkolne itp.

- „Gdy będę większy to...” dziecko nazywa kolejny etap edukacji; opowiada, czego lubi się uczyć; komunikuje się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne.
- „ U źródeł wiedzy!” dziecko odpowiada na pytania; opowiada o zdarzeniach; objaśnia kolejność zdarzeń; klasyfikuje przedmioty według przeznaczenia; respektuje prawa i obowiązki swoje oraz innych osób, zwracając uwagę na ich indywidualne potrzeby;
- Organizowanie dla dzieci konkursów – dziecko kształtuje postawę pracy i motywacji do działania,
- Organizacja dla dzieci zajęć dodatkowych – dziecko poznaje różne czynności które lubi robić

Metoda/forma:

- praca plastyczna
- praca w grupie
- wycieczka
- obserwacja

| Poziom kształcenia    | Treści programowe                                                                 | Termin realizacji | Liczba godzin na oddział | Realizujący            |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------------|------------------------|
| Oddziały przedszkolne | <b>4.Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</b> | II-VI             | 2                        | nauczyciele<br>rodzice |

Treści programowe:

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu

4.3podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Tematyka/działania:

- „Kim chcę zostać w przyszłości?” dziecko opisuje zawód prezentowany przez siebie; przedstawia czynności wykonywane w prezentowanym zawodzie; podejmuje próby autoprezentacji;
- „Mój pokój mój świat” dziecko wykonuje czynności porządkujące typu sprzątanie; klasyfikuje przedmioty według wielkości, kształtu

i przeznaczenia; wypowiada się na temat porządkowania własnego pokoju; określa funkcje porządku; wykonuje czynności takie jak: sprzątanie, pakowanie.

- „Plejada zainteresowań” dziecko opisuje ulubione czynności, zainteresowania; planuje działania; realizuje działania; występuje publicznie, prezentując swoje umiejętności; przejawia poczucie własnej wartości jako osoby, wyraża szacunek wobec innych osób i przestrzegając tych wartości, nawiązuje relacje rówieńnicze.
- Organizowanie balu karnawałowego z uwypukleniem różnych zawodów, prezentowanie atrybutów poszczególnych zawodów, stymulowanie marzeń zawodowych dzieci

Metoda/forma:

- burza mózgów
- praca w grupach
- pogadanka
- metoda sytuacyjna
- praca plastyczna
- elementy metody projektu.

## **ORIENTACJA ZAWODOWA**

| Poziom kształcenia | Treści programowe        | Termin realizacji | Liczba godzin na oddział klasowy | Realizujący             |
|--------------------|--------------------------|-------------------|----------------------------------|-------------------------|
| Klasy I - III      | <b>1.Poznanie siebie</b> | IX-XI             | 2                                | Nauczyciele, wychowawcy |

Treści programowe

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

Tematyka/działania:

- „Słodka matematyka”- poprzez pieczenie i dekorowanie ciastek oraz ich spożywanie poznawanie w działaniu zawodu cukiernika, kelnera,

sprzedawcy; podejmuje działania w parze i grupie. Poznawanie w jakich sytuacjach zawodowych przydaje się matematyka.

- „Brawo ja!- prezentacja własnych talentów- przygotowanie znaku graficznego obrazującego własne zainteresowania i prezentowanie go na forum klasy; uczeń wskazuje atrybut swoich zainteresowań; podaje zróżnicowane przykłady zainteresowań ludzi;
- „Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania – uczniowie prezentują atrybuty swoich zainteresowań przyniesione do szkoły i opisują czynności służące rozwojowi tych zainteresowań
- „Gala talentów – jesteśmy mistrzami!” uczeń podaje przykłady różnych zainteresowań i talentów, określa, co lubi robić; przygotowuje prezentację swojego talentu/zainteresowania; opisuje, w jaki sposób rozwija swój talent/zainteresowania;
- „Sławna postać-Fryderyk Chopin – jak rozwijają się zainteresowania?” uczeń wskazuje osoby, które mogą pomóc w rozwijaniu zainteresowań; wymienia zainteresowania swoje, rodziców i rówieśników; wymienia zawody związane z muzyką.

Metoda/forma:

- ekspresja plastyczna
- rozmowa kierowana
- praca w grupach
- zabawa grupowa
- indywidualne wypowiedzi z elementami prezentacji
- zabawa naśladowcza
- autoprezentacja
- rozmowa, wywiad
- ekspresja ruchowa
- dyskusja

| Poziom kształcenia                                                                                                                                                                                                                             | Treści programowe                    | Termin realizacji | Liczba godzin na oddział klasowy | Realizujący                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------|----------------------------------|----------------------------------|
| Klasy I - III                                                                                                                                                                                                                                  | <b>2.Świat zawodów i rynek pracy</b> | I -VI             | 3                                | Nauczyciele, wychowawcy, rodzice |
| <p>Treści programowe</p> <p>Uczeń:</p> <p>2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;</p> <p>2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;</p> |                                      |                   |                                  |                                  |

2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;  
 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;  
 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;  
 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

Tematyka/działania:

- „Moja mama wszystko potrafi” – poznawanie nazw zawodów i czynności z nimi związane; uczeń wskazuje czynności zawodów mamy; opisuje właściwy zawód swojej mamy; przyporządkowuje czynności do zawodu; opisuje miejsce wykonywania zawodu mamy,
- „Zawody naszych najbliższych” prezentacje
- „Zawód moich rodziców” – naśladowanie czynności wykonywanych przez osoby wykonujące dane zawody, odgadywanie nazw zawodów
- „W zwierzyńcu” – zawody związane ze zwierzętami i czynności związane ze zwierzętami
- „Miasteczko zawodów” – Poznanie zawodów i opisywanie miejsc pracy związanych z różnymi zawodami, wyobrażanie sobie wymarzonego miejsca pracy
- „Kto buduje dom?” – odgrywanie różnych ról zawodowych, poznanie etapów powstawania domu, wskazywanie i opisywanie czynności wykonywanych w ramach zawodów budowlanych: architekt, murarz, tynkarz, dekarz, cieśla, inżynier budownictwa, elektryk, hydraulik, glazurnik.
- „Przymiarka do zawodu” poznawanie cech ważnych w wybranych zawodach i porównywanie ich ze swoimi cechami
- „Zgadnij co robię” przedstawianie charakterystyki wybranych zawodów
- „Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły
- „Zawody które podziwiam” prezentacje, poznanie cech charakteru osób wykonujących różne zawody
- „Zawody na celowniku”-poznanie zawodów w różnych sytuacjach życiowych
- „Trofea zawodowe. Do kogo to należy?”- poznanie zawodów poprzez narzędzia, którymi posługują się ludzie wykonujący dany zawód
- „Halo! Usterka! Szukam pomocy.-odgrywanie różnych ról zawodowych i podejmowanie prób identyfikacji z różnymi zawodami
- „W centrum handlowym” – poznanie czynności zawodowych w wybranych profesjach, wskazywanie miejsc wykonywania danego zawodu



- „Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego”- tworzenie kartki świątecznej, laurki z życzeniami itp. Uczeń wymienia nazwy wybranych zawodów; wymienia etapy czynności zawodowych specyficznych dla danego zawodu.
- „Dzisiejszy Jaś-kim będzie jako Jan?” – opisywanie swoich marzeń, uczeń wyjaśnia znaczenia pojęć: praca, zawód; demonstruje ruchem czynności charakterystyczne dla wylosowanego zawodu; korzysta z przekazywanych informacji; uczestniczy w zabawie związanej z różnymi zawodami; współpracuje w parze i grupie;

Metoda/forma:

- Orientacja zawodowa
- Udział rodziców w spotkaniach z uczniami
- Pokazy różnych zawodów
- Wycieczki do Szreniawa...agroturystyka
- Gry edukacyjne
- Zabawy tematyczne
- Drama
- Prezentacje i autoprezentacje
- Rozmowa kierowana
- Ekspresja plastyczna
- Praca w grupach

| Poziom kształcenia | Treści programowe                                        | Termin realizacji | Liczba godzin na oddział klasowy | Realizujący             |
|--------------------|----------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------|-------------------------|
| Klasy I - III      | <b>3.Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</b> | XI - II           | 3                                | Nauczyciele, wychowawcy |

Treści programowe

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

Tematyka/działania:

- „Po co się uczyć?” uczeń opisuje, czym jest potrzeba uczenia się na podstawie tekstu przeczytanego przez nauczyciela; określa rolę uczenia się w osiągnięciu wyznaczonego celu;

- „Miłośnik to ja i ty” – rozpoznawanie swoich ulubionych zajęć, czynności, obszarów zainteresowań; uczeń wymienia powody uczenia się; nazywa czynności związane z uczeniem się; formułuje własne zdanie na temat czynności związanych z uczeniem się; określa zawody powiązane z danym typem aktywności;
- „Umiem znaleźć to czego szukam” uczeń potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy, jak podręcznik, książka, album, encyklopedia, media, inni ludzie...

Metoda/forma:

- zabawy tematyczne
- drama
- prezentacje i autoprezentacje
- rozmowa kierowana
- ekspresja plastyczna
- praca w grupach
- autoprezentacja
- ekspresja twórcza
- burza mózgów
- mapa myśli
- zabawa ruchowa

| Poziom kształcenia | Treści programowe                                                                  | Termin realizacji | Liczba godzin na oddział klasowy | Realizujący                     |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------|---------------------------------|
| Klasy I - III      | <b>4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</b> | III - VI          | 2                                | Nauczyciele wychowawcy, rodzice |

Treści programowe

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

**Tematyka/działania:**

- „Jak zmieścić dzień w słoju?” jak dobrze zaplanować swój dzień; uczeń porządkuje i organizuje czynności codzienne w zakresie czasowym; wskazuje elementy (pory) dnia; klasyfikuje czynności i przyporządkowuje je do jednostki czasu.
- „Jutro pojedziemy daleko” planowanie wycieczek indywidualnych i grupowych, uczeń gromadzi i klasyfikuje informacje; weryfikuje działania w zależności od wskazanego miejsca i sytuacji; prezentuje działania na forum klasy; zachęca innych do własnych pomysłów;
- „Bawimy się w architektów i projektantów” planowanie i wykonywanie projektów, makiet np. najbliższej okolicy, Rynku Starego Miasta, godła Polski, herbu miasta itp.
- „Jesteśmy twórczy i ekologiczni” projektowanie i wykonanie rzeczy użytkowych z materiałów wtórnych
- „Dom moich marzeń” wykonywanie prac plastycznych obrazujących wymarzony dom
- „Tworzymy wymarzoną przestrzeń wokół nas” budowanie modeli budowli z klocków lub pudełek

**Metoda/forma:**

- Zabawy tematyczne
- Drama
- Prezentacje i autoprezentacje
- Rozmowa kierowana
- Ekspresja plastyczna
- Praca w grupach

## **ORIENTACJA ZAWODOWA**

Realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów w wymiarze 4 tematów jako element lekcji w roku szkolnym dla każdego przedmiotu dla oddziału klasowego. Obszary tematyki lekcji:

### Język polski

Redagowanie dokumentów aplikacyjnych

Współczesne modele komunikacji językowej

Poznanie zawodów wykorzystujących wiedzę z literatury, teatru, komunikacji językowej

### Języki obce

Nazwy zawodów i czynności z nimi związane

Człowiek (dane personalne, wygląd, cechy charakteru, zainteresowania..)

Praca (zawody, czynności...)

Poznanie zawodów wykorzystujących znajomość języków obcych

#### Matematyka

Poznanie zawodów wykorzystujących wiedzę matematyczną

Zawody związane z analizą i statystyką

#### Biologia / przyroda

Poznanie zawodów wykorzystujących wiedzę biologiczną i przyrodniczą

Rytm dobowy aktywności człowieka- sen i czuwanie, a wydajność i planowanie realizacji zadań edukacyjnych i zawodowych

Harmonogram związany z zegarem biologicznym

Racjonalne odżywianie

Umiejętność aktywnego wypoczynku

#### Chemia

Poznanie zawodów wykorzystujących wiedzę chemiczną

Chemia wspomagająca nasze zdrowie- posiłki i napoje regeneracyjne w pracy

Odżywianie mózgu- woda i mikroelementy

#### Fizyka

Poznanie zawodów wykorzystujących wiedzę z dziedziny fizyki

Zawody związane wokół energetyki

Obszary zawodów rozwojowych jak ochrona środowiska, ekologia, zrównoważona gospodarka, zrównoważony rozwój

#### Geografia

Poznanie zawodów wykorzystujących wiedzę z dziedziny geografii

Praca i kształcenie w Unii Europejskiej

Zróżnicowanie gospodarcze świata

Zmiany na rynku pracy w skali globalnej i lokalnej związane z rozwojem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych

#### Historia

Poznanie zawodów wykorzystujących wiedzę historyczną

Wynalazki i nowe technologie jako źródło zmiany

Rola mediów w postępie cywilizacyjnym

Znaczenie dostępu do wiedzy i edukacji dla rozwoju gospodarczego

Zawody z przeszłości i nowe zawody

#### Wiedza o społeczeństwie

Funkcjonowanie rynku pracy, zjawisko bezrobocia

Aktywne formy poszukiwania pracy

Prawo pracy

Zasady podejmowania pracy i zakładania własnych przedsiębiorstw

### Informatyka

Poznanie zawodów wykorzystujących wiedzę informatyczną

Redagowanie dokumentów aplikacyjnych

Aspekty prawne dotyczące stosowania technik informacyjno-komunikacyjnych

Cyfrowe bezpieczeństwo

Aspekty społeczne rozwoju i zastosowań informatyki

### Plastyka

Poznanie zawodów wykorzystujących umiejętności plastyczne i manualne

Zawody artystyczne

### Technika

Poznanie zawodów wykorzystujących wiedzę techniczną

Zawody rzemieślnicze

Przybliżanie kierunków politechnicznych

### Muzyka

Poznanie zawodów wykorzystujących dziedzinę muzyki

Zawody artystyczne

Zawody związane z nagłaśnianiem koncertów, auli, budynków

### Wychowanie fizyczne

Poznanie zawodów związanych ze sportem i rekreacją

Praca trenera w danej dyscyplinie

Znaczenie zrównoważonego rozwoju fizycznego i intelektualnego

Rola dyscypliny w życiu zawodowym

### Religia

Znaczenie kształtowania cech charakteru w realizacji kariery zawodowej

Znaczenie systemu wartości w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych

### Edukacja dla bezpieczeństwa

Poznanie zawodów związanych z bezpieczeństwem publicznym

Służba zdrowia i służby mundurowe

Bhp na stanowisku pracy

Ewakuacja

### Edukacja zdrowotna

Ukazywanie uczniom związku między zdrowym stylem życia i profilaktyką, a podejmowaniem świadomych decyzji dotyczących swojego zdrowia w kontekście planowania kariery zawodowej.

Przekazanie wiedzy o czynnikach wpływających na zdrowie, profilaktykę chorób, dbałość o zdrowie psychiczne, fizyczne i społeczne, umiejętności radzenia sobie ze stresem, uzależnieniami, a także wiedzę o systemie ochrony zdrowia.

Ukazywanie uczniom wpływu zdrowia na jakość życia i efektywność pracy, co przekłada się na podejmowanie świadomych decyzji dotyczących wyboru zawodu i dbania o swoje zdrowie w pracy.

| Poziom kształcenia | Treści programowe                    | Termin realizacji | Liczba godzin na oddział klasowy | Realizujący              |
|--------------------|--------------------------------------|-------------------|----------------------------------|--------------------------|
| Klasy IV - VI      | <b>1.Poznawanie własnych zasobów</b> | IX – XI           | 2                                | Nauczyciele, wychowawcy, |

Treści programowe

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

Tematyka/działania:

- „Ja – to znaczy kto?” uczeń wskazuje swoje zainteresowania jako mocne strony; opisuje znaczenie zainteresowań w procesie wyboru zawodu; podaje przykłady zawodów, w których przydatne są określone zainteresowania; podejmuje próbę zaplanowania rozwoju własnych zainteresowań
- „Moc jest ze mną – ja też jestem Supermanem” uczeń wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; podaje przykłady zawodów, w których przydatne są określone mocne strony; podejmuje próbę zaplanowania rozwoju swoich mocnych stron
- „Dzień Kreatywnych Pasjonatów” uczeń prezentuje swoje pasje i zainteresowania w sposób twórczy; wskazuje powiązania między zainteresowaniami/pasjami a przyszłym zawodem oraz korzyści wynikające z posiadania zainteresowań dla kariery zawodowej
- „Moje pasje” promowanie swoich zainteresowań przez wystawy
- „Mój talent” Mini Playback show zorganizowany przez SU
- Udzielanie uczniom porad i konsultacji indywidualnych
- Pomaganie uczniom w przygotowaniu teczek „port folio”

- Aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów przez udział w konkursach, przygotowanie różnych zadań na lekcje przedmiotowe, udział uczniów w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych
- Udział uczniów w działaniach samorządu klasowego i szkolnego
- Udział uczniów w rywalizacji „Liga klas”
- Prowadzenie przez nauczycieli dla uczniów różnych kół zainteresowań (koła przedmiotowe, językowe, artystyczne, sportowe w załączniku oferta zajęć pozalekcyjnych na rok szkolny 2020/21)

Metoda/forma:

- kalambury;
- opis przypadku
- rozmowa kierowana
- autorefleksja
- praca w grupach
- wizualizacja
- metoda projektu;
- plakat (mapa myśli)

| Poziom kształcenia | Treści programowe                     | Termin realizacji | Liczba godzin na oddział klasowy | Realizujący                      |
|--------------------|---------------------------------------|-------------------|----------------------------------|----------------------------------|
| Klasy IV - VI      | <b>2. Świat zawodów i rynek pracy</b> | I - VI            | 3                                | Nauczyciele, wychowawcy, rodzice |

Treści programowe

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

Tematyka/działania:

- „Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych” uczeń podaje kilka przykładowych zawodów medycznych; przytacza krótką charakterystykę wybranego zawodu medycznego; podaje przykładowe źródło informacji o zawodach medycznych; podaje przykłady zasad

etycznych, które powinny obowiązywać w wykazie zawodów medycznych

- „Zawodowy idol” uczeń podaje krótką charakterystykę zawodu, wymienia kilka cech psychofizycznych niezbędnych w tym zawodzie; wskazuje miejsca, gdzie można znaleźć szczegółowe informacje o zawodzie
- „Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów” uczeń wymienia wybrane grupy zawodów; podaje kilka przykładowych zawodów wchodzących w skład wskazanych grup; wskazuje możliwości rozwoju w wybranych zawodach; podaje źródła informacji o zawodach
- „Po co mi ta praca?” uczeń wskazuje funkcje pracy w życiu człowieka; podaje korzyści wynikające z wykonywania pracy; formułuje i ilustruje marzenia związane z przyszłą pracą
- „Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych” uczeń wyjaśnia pojęcie zdrowy styl życia; wymienia zasady zdrowego stylu życia; podaje korzyści wynikające z prowadzenia zdrowego stylu życia; wskazuje związki między prowadzeniem zdrowego stylu życia a możliwością podjęcia pracy w przyszłości, w kontekście wymagań zdrowotnych zawodów
- „Wybieram ten zawód, bo...” uczeń wymienia czynniki, wpływające na wybór zawodu; określa związek pomiędzy zawodem a czynnikami wpływającymi na jego wybór; charakteryzuje wybrane zawody; wymienia interesujący go zawód
- „I ty możesz zostać MacGyver'em” uczeń wyjaśnia, czym jest kreatywność; • poszukuje w sposób indywidualny różnych rozwiązań; poszukuje twórczych i niestandardowych zastosowań
- „Jak oszczędzić pierwszy milion?” uczeń wyjaśnia skąd ludzie mają pieniądze; opisuje różne sposoby pozyskiwania pieniędzy; wymienia różne pojęcia związane z pieniędzmi; wskazuje różnicę pomiędzy potrzebą a zachcianką; określa swój własny cel związany z oszczędzaniem; opisuje własne metody oszczędzania;
- „Targi zawodów w szkole”- uczniowie przygotowują charakterystyki zawodów z uwzględnieniem ścieżki ich uzyskania – impreza szkolna
- „Gra terenowa – poznawanie zawodów” - poznawanie zawodów przez zabawę grupową

Metoda/forma:

- ćwiczenie w parach
- ćwiczenie grupowe
- rozmowa kierowana
- zabawa dydaktyczna
- gra dydaktyczna
- dyskusja grupowa



| <ul style="list-style-type: none"> <li>• bank pomysłów</li> <li>• mapa marzeń</li> <li>• praca indywidualna</li> <li>• wywiad</li> <li>• pokaz filmu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                          |                   |                                  |                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------|--------------------------|
| Poziom kształcenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Treści programowe                                        | Termin realizacji | Liczba godzin na oddział klasowy | Realizujący              |
| Klasy IV - VI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>3.Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</b> | I – IV            | 3                                | Nauczyciele, wychowawcy, |
| <p>Treści programowe</p> <p>Uczeń:</p> <p>3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;</p> <p>3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;</p> <p>3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.</p> <p>Tematyka/działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• „Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?” uczeń wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, omawia indywidualny sposób nauki, znajduje różnice pomiędzy zdobywaniem wiedzy a ćwiczeniem umiejętności;</li> <li>• „Jak uczyć się szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się” uczeń identyfikuje własny sposób zapamiętywania informacji; wymienia sposoby pozyskiwania i zapamiętywania informacji; rozpoznaje style uczenia się; wyjaśnia związek między stylem uczenia się a dominującymi czynnościami wykonywanymi w różnych zawodach</li> <li>• „Umiejętności – od przeszłości do przyszłości” uczeń opisuje sposoby zdobywania wiedzy o sobie i rozpoznawania swoich umiejętności; wymienia własne umiejętności; wskazuje umiejętności jakie chciałby opanować</li> <li>• „Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe” uczeń określa wartość wiedzy z przedmiotów, które lubi; opisuje związek między wiedzą a światem zawodów; wymienia korzyści wynikające z rozwijania własnej wiedzy</li> <li>• Projekty i zadania grupowe z poszczególnych przedmiotów sposobem doskonalenia metod uczenia się i zdobywania wiedzy</li> </ul> <p>Metoda/forma:</p> |                                                          |                   |                                  |                          |

| <ul style="list-style-type: none"> <li>• burza mózgów</li> <li>• rozmowa kierowana</li> <li>• praca indywidualna</li> <li>• praca w małych grupach</li> <li>• mapa myśli</li> <li>• fotoekspresja</li> <li>• rysunek</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                   |                   |                                  |                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------|----------------------------------|
| Poziom kształcenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Treści programowe                                                                 | Termin realizacji | Liczba godzin na oddział klasowy | Realizujący                      |
| Klasy IV - VI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>4.Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</b> | III -VI           | 2                                | Nauczyciele, wychowawcy, rodzice |
| <p>Treści programowe</p> <p>Uczeń:</p> <p>4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;</p> <p>4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;</p> <p>4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.</p> <p>Tematyka/działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• „Gotowi? Trzy, dwa, jeden, SMART!” uczeń wyjaśnia pojęcie celu oraz rozróżnia cel od marzenia; stosuje metodę określania celu; określa swój cel; wyznacza poszczególne zadania prowadzące do celu</li> <li>• Spotkanie z rodzicami podczas zebrań klasowych „Czy i kiedy „spoczywamy na laurach”? tak by Rodzic potrafił uzasadniać konieczność uczenia się przez całe życie; wymieniać umiejętności swojego dziecka; podawać przykłady zainteresowań, uzdolnień i talentów swojego dziecka, które warto rozwijać; dostrzegać związek między uczeniem się przez całe życie a przyszłością zawodową dziecka</li> <li>• Spotkanie z rodzicami podczas zebrań klasowych „Rodzic wie najlepiej. Decyzje edukacyjno-zawodowe mojego dziecka” -uwrażliwienie rodziców na problemy dzieci związane z wyborem zawodu oraz na rolę rodziców w tym procesie</li> <li>• Udział uczniów w wycieczkach do zakładów pracy – kontakt i współpraca poprzez rodziców uczniów</li> <li>• Udział uczniów w organizowanych DLA POZNAŃSKICH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH PROWADZONYCH PRZEZ MIASTO POZNAŃ „Zawodowe soboty” dla uczniów klas IV-VI poznańskich szkół</li> </ul> |                                                                                   |                   |                                  |                                  |

podstawowych, realizowane we współpracy z dwoma poznańskimi szkołami - Branżową Szkołą I stopnia Rzemiosła Artystycznego i Zespołem Szkół Przemysłu Spożywczego. Uczniowie będą mogli skorzystać z zajęć praktycznych pod okiem nauczycieli zawodów i spróbować swoich sił w działaniu

Metoda/forma:

- dyskusja
- praca indywidualna
- praca w grupach

## **DORADZTWO ZAWODOWE**

| Poziom kształcenia | Treści programowe                    | Termin realizacji | Liczba godzin na oddział klasowy | Realizujący                                            |
|--------------------|--------------------------------------|-------------------|----------------------------------|--------------------------------------------------------|
| Klasy VII - VIII   | <b>1.Poznawanie własnych zasobów</b> | IX – XI           | 6                                | Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści |

Treści programowe

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

Tematyka/działania:

- udział uczniów w warsztatach organizowanych we współpracy z CDZdM
- „Moje umiejętności – moje sukcesy” uczeń identyfikuje swoje sukcesy osiągnięte dzięki umiejętnościom; dokonuje analizy posiadanych kompetencji (umiejętności, postaw i cech osobistych); projektuje

możliwości wykorzystania własnych sukcesów i posiadanych kompetencji na rynku pracy w przyszłości

- „Ja w moich oczach” uczeń wyjaśnia, czym jest samoocena; wymienia swoje mocne strony; wskazuje wyróżniające go cechy, które wpływają na ich wybory zawodowe; wymienia obszary (słabe strony), nad którymi powinien pracować oraz podaje na to sposoby, aby osiągnąć cel edukacyjno-zawodowy; uzasadnia, jakie znaczenie ma wiedza o sobie w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej
- „Ja w oczach innych” uczeń wskazuje swoje zasoby istotne dla projektowania przyszłości edukacyjno-zawodowej; dokonuje syntezy informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych i innych źródeł; przyjmuje informację zwrotną na swój temat; dokonuje refleksji dotyczącej własnej osoby
- „Moje portfolio i e-portfolio” uczeń zbiera informacje o sobie przydatne w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej; dokonuje syntezy tych informacji w formie portfolio; charakteryzuje formy portfolio; uzasadnia znaczenie portfolio
- „Czy i ja mogę być bohaterem?” uczeń rozpoznaje swoje zasoby ze szczególnym uwzględnieniem własnych ograniczeń; odkrywa, jak można wykorzystać własne ograniczenia jako wyzwania; planuje sposoby rozwijania swoich mocnych stron i radzenia sobie z własnymi ograniczeniami; dokonuje analizy i syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o stanie zdrowia, ograniczeniach i możliwościach
- „Jakie wartości są dla mnie ważne?” uczeń wymienia różne wartości i wskazuje ich sens; tworzy własną hierarchię wartości; dokonuje wyborów, kierując się swoimi wartościami; uzasadnia, dlaczego postępowanie zgodne z własnymi wartościami jest ważne w życiu i pracy
- „Rozpoznaję swoje aspiracje” uczeń wyjaśnia pojęcie aspiracji; charakteryzuje swoje aspiracje; wymienia sposoby na pokonywanie przeszkód w dążeniu do zaspokojenia aspiracji
- „Predyspozycje zawodowe” – warsztaty
- Podczas indywidualnych i grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów
- Nauczyciele przygotowują uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych
- Pielęgniarka szkolna udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście wyboru zawodów
- Uwrażliwianie uczniów na dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowanie właściwych nawyków adekwatnych do wybieranych zawodów

| <p>Metoda/forma:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dyskusja</li> <li>• checklista</li> <li>• praca indywidualna</li> <li>• praca w parach i małych grupach</li> <li>• analiza filmu</li> <li>• plakat</li> <li>• praca z tekstem</li> <li>• kwestionariusze</li> <li>• giełda pomysłów</li> <li>• treningi umiejętności społecznych</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                      |                   |               |                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------|---------------|-------------------------------------------|
| Poziom kształcenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Treści programowe                    | Termin realizacji | Liczba godzin | Realizujący                               |
| Klasy VII - VIII                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>2.Świat zawodów i rynek pracy</b> | I - VI            | 6             | Doradca zawodowy, nauczyciele, wychowawcy |
| <p>Treści programowe</p> <p>Uczeń:</p> <p>2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;</p> <p>2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;</p> <p>2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;</p> <p>2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;</p> <p>2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;</p> <p>2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;</p> <p>2.7 dokonuje autoprezentacji.</p> <p>Tematyka/działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• „Zawody wokół nas” uczeń podaje, gdzie szukać informacji o zawodach szkolnictwa zawodowego; wymienia grupy zawodów; przypisuje interesujące go zawody do grupy/obszaru i znajduje informacje na ich temat; wskazuje różnorodne źródła wiedzy o zawodach i z nich korzysta</li> <li>• „Marzenia do spełnienia” uczeń wyjaśnia, czym jest zawód oraz gdzie można szukać informacji na jego temat; wymienia składowe opisu zawodu; identyfikuje istotne informacje, które umożliwiają poznanie interesujących go zawodów; rozpoznaje zawód na podstawie wykorzystywanych w nim narzędzi – charakteryzujących go atrybutów; określa wstępnie swoje pierwsze wyobrażenia o wyborze</li> </ul> |                                      |                   |               |                                           |

- „W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...?” uczeń opisuje poszczególne zawody ze szczególnym uwzględnieniem zadań, czynności i umiejętności zawodowych; wskazuje zawody, w których przydatne są: wiedza i umiejętności zdobywane na zajęciach z poszczególnych przedmiotów; wymienia źródła informacji o zawodach
- „Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców” uczeń przedstawia informacje o zawodach rzemieślniczych; wymienia zalety poszczególnych zawodów rzemieślniczych; podaje nazwy przykładowych narzędzi służących rzemieślnikom do wytwarzania towarów i świadczenia usług; wymienia umiejętności, zdolności lub cechy przydatne w zawodach rzemieślniczych; charakteryzuje specyfikę kształcenia
- „Startujemy zawodowo – Zawodoznawcza Liga Klas” uczeń wyszukiuje informacje o zawodach; analizuje informacje o zawodzie; prezentuje informacje o zawodzie w sposób przemyślany i kreatywny; ocenia sposób przedstawienia informacji o zawodzie
- „W roli głównej...” – wywiad z przedstawicielem zawodu; uczeń wyjaśnia, na czym polega praca w danym zawodzie, wskazuje możliwe drogi dojścia do tego zawodu; wymienia zalety i wady pracy w danym zawodzie/na danym stanowisku; przeprowadza wywiad wg przyjętych zasad;
- „Wolontariat – wstępem do kariery” uczeń opisuje, czym jest wolontariat; wymienia zalety angażowania się w wolontariat; wymienia korzyści doświadczenia pracy w formie wolontariatu; uzasadnia znaczenie wolontariatu w zdobywaniu doświadczenia zawodowego
- „Praca wartością człowieka”- znaczenie pracy zawodowej
- Ekspozowanie przez nauczycieli w trakcie bieżącej pracy z uczniami związków realizowanych treści nauczania danego przedmiotu z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego

Metoda/forma:

- dyskusja
- praca w grupach
- kolaż
- autorefleksja
- plakat
- akronim
- skojarzenia
- quiz
- wywiad

|                    |                   |                   |               |             |
|--------------------|-------------------|-------------------|---------------|-------------|
| Poziom kształcenia | Treści programowe | Termin realizacji | Liczba godzin | Realizujący |
|--------------------|-------------------|-------------------|---------------|-------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                          |        |   |                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|--------|---|--------------------------------------------------------|
| Klasy VII - VIII                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>3.Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</b> | I – IV | 6 | Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści |
| <p>Treści programowe</p> <p>Uczeń:</p> <p>3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;</p> <p>3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;</p> <p>3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;</p> <p>3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.</p> <p>Tematyka/działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• „System szkolnictwa w Polsce” – seminarium informacyjne prowadzone przez CDZDM</li> <li>• „Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych” uczeń wyszukuje ważne informacje w ofercie wybranej szkoły; podaje, jakich informacji brakuje w analizowanej ofercie szkoły; podaje przykłady, gdzie można uzupełnić informacje o szkołach; opracowuje informacje na temat oferty szkół; analizuje przygotowaną ofertę szkół pod względem możliwości jej wyboru</li> <li>• „Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda” uczeń wymienia możliwości kształcenia po szkole podstawowej; podaje korzyści z ukończenia przez ucznia danego typu szkoły; przedstawia najważniejsze informacje o typach szkół ponadpodstawowych; wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy szkołami ponadpodstawowymi; wyjaśnia, jakie możliwości przebiegu ścieżek kształcenia stwarza obecny system edukacji</li> <li>• „Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje” uczeń posługuje się pojęciami kwalifikacji i kompetencji; podaje przykłady kwalifikacji i kompetencji; wymienia wymagania pracodawców dotyczące kwalifikacji i kompetencji</li> <li>• „Jak długo uczymy się?” uczeń podaje przykłady świadczące o związku uczenia się ze współczesnym rynkiem pracy; uzasadnia znaczenie edukacji w życiu człowieka; wyjaśnia istotę uczenia się przez całe życie</li> <li>• Stwarzanie uczniom okazji do udziału w targach edukacyjnych</li> <li>• Umożliwienie uczniom udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych</li> <li>• Informowanie o ofercie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych</li> </ul> |                                                          |        |   |                                                        |

- Umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez stronę internetową szkoły oraz prowadzenie gabloty
- Współpraca z Centrum Doradztwa Zawodowego dla Dzieci i Młodzieży
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 4 w pomocy uczniom właściwym planowaniu dalszej edukacji
- Prowadzenie przez nauczycieli zajęć dodatkowych i kół zainteresowań

Metoda/forma:

- praca w grupach
- praca z tekstem (analiza ulotek)
- dyskusja
- plakat
- debata za i przeciw
- giełda pomysłów

| Poziom kształcenia | Treści programowe                                                                  | Termin realizacji | Liczba godzin | Realizujący                                            |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------|--------------------------------------------------------|
| Klasy VII - VIII   | <b>4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</b> | I – VI            | 6             | Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści |

Treści programowe

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Tematyka/działania:

- „Procedura rekrutacyjna do szkół ponadpodstawowych z elementami oferty edukacyjnej” – seminarium informacyjne CDZDM
- „Kariera zawodowa. Co w trawie piszczy?” uczeń wyjaśnia znaczenie pojęcia kariera zawodowa; wymienia korzyści z planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej; przedstawia możliwe drogi dojścia do zawodu informatyka; wymienia, co – oprócz edukacji szkolnej – może pomóc w realizacji zaplanowanej kariery zawodowej
- „Jak wybrać szkołę?” uczeń wskazuje preferowane szkoły i kierunki kształcenia, do których chce kandydować; określa własne oczekiwania



i preferencje wobec wybieranych szkół; podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej

- „Co dwie głowy, to nie jedna. Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?” uczeń określa poziom osobistego przekonania o słuszności dokonanego wyboru edukacyjno-zawodowego; wymienia osoby, które mogą wspomóc go w dokonaniu tych wyborów; podaje przykłady instytucji/placówek, które mogą udzielić pomocy w planowaniu kariery zawodowej; wskazuje sytuacje, w których można skorzystać
- Organizowanie dla uczniów spotkań z przedstawicielami rynku pracy- udział uczniów w „Arenie zawodów”
- Organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole
- Pomaganie uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- Wspieranie przez doradcę zawodowego nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- Umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami naszej szkoły
- Wspieranie uczniów w tworzeniu indywidualnych planów edukacyjnych
- Udział rodziców w prezentowaniu różnych zawodów lub umożliwieniu wizyt w zakładach pracy
- Pogłębienie wiedzy rodziców na temat polskiego systemu edukacji i świadomości uczenia się przez całe życie – „Szkoła podstawowa i co dalej? Możliwe ścieżki kształcenia” –spotkania z rodzicami podczas zebrań klasowych
- „Co wiem o wyborach mojego dziecka?” rozwijanie umiejętności wspierania dziecka w procesie planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej podczas spotkań z rodzicami
- „Kto pyta, nie błądzi. Poznajemy lokalną ofertę szkół ponadpodstawowych” zapoznanie rodziców z lokalną ofertą edukacyjną
- „Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych – krok po kroku” - poznanie zasad rekrutacji do szkół ponadpodstawowych
- Umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez stronę internetową szkoły oraz prowadzenie gabloty
- Współpraca z Centrum Doradztwa Zawodowego dla Dzieci i Młodzieży
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 4 w pomocy uczniom właściwym planowaniu dalszej edukacji
- Udostępnianie materiałów multimedialnych ułatwiających podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych
- Wychowawcy współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej uczniów
- Spotkanie z rodzicami podczas zebrań klasowych „Czy i kiedy „spoczywamy na laurach”? tak by Rodzic potrafił uzasadniać

konieczność uczenia się przez całe życie; wymieniać umiejętności swojego dziecka; podawać przykłady zainteresowań, uzdolnień i talentów swojego dziecka, które warto rozwijać; dostrzegać związek między uczeniem się przez całe życie a przyszłością zawodową dziecka

- Spotkanie z rodzicami podczas zebrań klasowych „Rodzic wie najlepiej. Decyzje edukacyjno-zawodowe mojego dziecka” -uwrażliwienie rodziców na problemy dzieci związane z wyborem zawodu oraz na rolę rodziców w tym procesie
- Udział uczniów w wycieczkach do zakładów pracy – kontakt i współpraca poprzez rodziców uczniów
- Nauczyciel bibliotekarz opracowuje, aktualizuje i udostępnia uczniom, rodzicom i nauczycielom zasoby dotyczące doradztwa zawodowego
- Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści i doradca zawodowy współpracują z sobą w zakresie realizacji działań
- Umożliwienie uczniom udziału w „Drzwiach otwartych” do szkół ponadpodstawowych
- Korzystanie z bazy materiałów ze stron [www.doradztwo.ore.edu.pl](http://www.doradztwo.ore.edu.pl)  
[www.cdzdzm.pl](http://www.cdzdzm.pl)

Metoda/forma:

- bank pomysłów
- mapa myśli
- eksperyment
- rozmowa kierowana
- dyskusja
- praca w grupach
- plakat
- studium przypadku
- autorefleksja
- zasoby Internetu
- programy multimedialne
- prezentacje multimedialne

**Do zadań doradcy zawodowego i koordynatora WSDZ należy w szczególności:**

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- 2) prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,

- 3) opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu oraz koordynacja jego realizacji;
- 4) wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań
- 5) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.
- 6) koordynacja organizowanego cyklicznie co roku „Szkolnego Tygodnia Karier”, w który zaangażowani są wszyscy nauczyciele i uczniowie
- 7) przekazywanie przez cały rok na bieżąco rodzicom i uczniom klas 7-8 za pomocą dziennika internetowego informacji o rekrutacji do szkół ponadpodstawowych, o ofercie szkół, o webinarach dla uczniów i rodziców organizowanych przez CDZdM lub WO miasta Poznań

### **ZAJĘCIA DORADZTWA ZAWODOWEGO**

Celem zajęć jest umożliwienie podjęcia przez uczniów właściwych decyzji dotyczących dalszego etapu kształcenia, a pośrednio drogi zawodowej, którą podążą w przyszłości uczniowie. Ważna jest obecność i aktywność uczniów.

**Doradztwo zawodowe to zajęcia obowiązkowe.** Spotkania odbywają się 10 razy w ciągu roku szkolnego zgodnie z harmonogramem dla klasy. Doradca zawodowy nie przewiduje oceniania, prowadzenia zeszytów, notowania.

Istotnym kanałem informacji bieżących, komunikatów będzie dziennik internetowy oraz strona internetowa szkoły w zakładce Doradca Zawodowy z padletem „Doradztwo Zawodowe”.

### **PLAN ZAJĘĆ KLASA VII**

#### **ROK SZKOLNY 2025/2026**

|   | TEMAT                                                | CELE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | <b>NA TROPIE DORADCY ZAWODOWEGO – profil osobowy</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wprowadzenie do tematu cyklu zajęć. Udzielenie odpowiedzi na pytanie: czym jest doradztwo zawodowe?</li> <li>- Zaznajomienie z tematem, kim jest doradca zawodowy, czym się zajmuje i czego można od niego oczekiwać?</li> <li>- Uświadomienie uczniom, że zadaniem doradcy zawodowego nie jest dawanie gotowych</li> </ul> |

|   |                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |                                                                                                              | <p>odpowiedzi, ale pomoc w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Sporządzenie kontraktu z klasą.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 2 | <b>MAM ZAINTERESOWANIA I NIE ZAWAHAM SIĘ ICH WYKORZYSTAĆ...</b>                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Określenie zainteresowań uczniów z pomocą testu zainteresowań.</li> <li>- poznanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 3 | <b>CZŁOWIEK TO NIE AUTOMAT Z PRZEKĄSKAMI (o motywacji)</b>                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Uświadomienie roli motywacji</li> <li>- Uświadomienie uczniom, że decyzja o wyborze szkoły, klasy, kierunku studiów czy pracy nie jest i nie musi być decyzją podjętą raz na zawsze.</li> <li>- Zapoznanie uczniów z różnymi zawodami.</li> <li>- Pobudzenie w uczniach refleksji na swój temat: kim jestem</li> <li>- Uświadomienie uczniom, że każdy posiada mocne strony, talenty, zainteresowania i umiejętności.</li> </ul> |
| 4 | <b>MAM TALENT, MAM SMYKAŁKĘ DO... (16 personalities)</b>                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Poszerzenie wiedzy na temat własnych predyspozycji, przy pomocy testu predyspozycji zawodowych, 16 personalities</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 5 | <b>TO JEST DLA MNIE WAŻNE (moje wartości i aspiracje).</b>                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Tworzenie własnej hierarchii wartości i określenie wagi postępowania zgodnego a własnymi wartościami w życiu i w pracy.</li> <li>- Charakteryzowanie własnych aspiracji.</li> <li>- Określenie sposobów na pokonywanie przeszkód w dążeniu do zaspokajania aspiracji.</li> </ul>                                                                                                                                                 |
| 6 | <b>BY NIE OBEZWŁADNIŁ CIĘ LĘK (o stresie).</b>                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Sztuka radzenia sobie ze stresem</li> <li>- Pobudzenie w uczniach refleksji, na co mają wpływ</li> <li>- Uświadomienie uczniom ważności wzięcia odpowiedzialności za swoje wybory i liczenia się z konsekwencjami braku samodzielnego wyboru (nieprzemyślany wybór).</li> </ul>                                                                                                                                                  |
| 6 | <b>CZY COŚ STOI NA PRZESZKODZIE(ograniczenia).</b>                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozpoznanie zasobów ze szczególnym uwzględnieniem własnych ograniczeń.</li> <li>- Odkrycie, jak można wykorzystać własne ograniczenia jako wyzwania.</li> <li>- Planowanie rozwoju mocnych stron i radzenia sobie z własnymi ograniczeniami.</li> <li>- Dokonanie analizy i syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno – zawodowej informacji o stanie zdrowia, ograniczeniach i możliwościach.</li> </ul>              |
| 7 | <b>DOBRCZE WIEDZIEĆ DOKĄD IŚĆ, KIM CHCĘ ZOSTAĆ W PRZYSZŁOŚCI? (sztuka wyznaczania i formułowania celów).</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Określanie marzeń, celów i planów edukacyjno-zawodowych na bazie własnych zasobów.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 8 | <b>TECZKA ZWIADOWCY</b>                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- portfolio, e-portfolio</li> <li>- Zbieranie informacji o sobie przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno – zawodowej</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|   |                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | <b>W JAKICH ZAWODACH WYKORZYSTAM WIEDZĘ Z...?</b><br><i>(portfolio, e-portfolio)</i> | i dokonanie ich syntezy w formie portfolio.<br>- Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów oraz charakteryzowanie wybranych zawodów z uwzględnieniem składowych ich opisów, w tym dróg ich zdobywania.<br>- Poznanie i funkcjonalne wykorzystanie źródeł informacji o zawodach. |
| 9 | <b>TAKIM CHCĘ, BY MNIE WIDZIANO</b> <i>(sztuka autoprezentacji)</i>                  | - Wyjaśnienie pojęcia autoprezentacja.<br>- Określenie składników mowy niewerbalnej.<br>- Poznanie reguł poprawnej autoprezentacji.                                                                                                                                                           |

## PLAN ZAJĘĆ KLASA VIII

**ROK SZKOLNY 2025/2026**

|   | <b>TEMAT</b>                                                                                                             | <b>CELE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | <b>POTRZEBNY CZŁOWIEK Z KWALIFIKACJAMI WSZYSTKO, CO CHCIELIBYŚCIE WIEDZIEĆ O KWALIFIKACJACH, A BOICIE SIĘ ZAPYTAĆ...</b> | - Zapoznanie uczniów z tematem kwalifikacji zawodowych, Polskiej Ramy Kwalifikacji i Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.<br>- Wzbudzenie refleksji nad sobą.<br>- Uświadomienie, że taka samoświadomość jest niezbędna w poszukiwaniu swojej przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.                                                                                                                                                                                                                            |
| 2 | <b>NA TROPIE KOMPETENCJI I KWALIFIKACJI</b>                                                                              | - Wprowadzenie uczniów w temat rozpoznawania swoich predyspozycji, oczekiwań wobec wyboru swojej drogi edukacyjnej.<br>- Rozpoznanie zasobów ze szczególnym uwzględnieniem własnych ograniczeń.<br>- Odkrycie, jak można wykorzystać własne ograniczenia jako wyzwania.<br>- Zbieranie informacji o sobie przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno – zawodowej i dokonanie ich syntezy w formie portfolio.<br>- Charakteryzowanie form portfolio i uświadomienie jego znaczenia.<br>- Przygotowanie portfolio |
| 3 | <b>NA CO WSKAZUJA POSZLAKI; POWIEDZ MI, KIM JESTEŚ, A POWIEM CI, GDZIE PRACUJESZ...</b>                                  | - Zaznajomienie uczniów z wybranymi zawodami.<br>- Wzbudzenie w uczniach chęci i motywacji do poznawania zawodów wokół nas – tych, które „widać” i tych, których „nie widać”.<br>- Rozbudzenie w uczniach refleksji nad tym, jaka praca może im dać radość/frajdę czy coś im sprawia przyjemność i frajdę.                                                                                                                                                                                                       |

|    |                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----|---------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4  | <b>KTÓRY ZAWÓD JEST DLA MNIE</b>                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dopasowywanie swoich predyspozycji, mocnych stron i ograniczeń do konkretnych zawodów</li> <li>- Planowanie rozwoju mocnych stron i radzenia sobie z własnymi ograniczeniami.</li> <li>- Dokonanie analizy i syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno – zawodowej informacji o stanie zdrowia, ograniczeniach i możliwościach.</li> </ul>          |
| 5  | <b>ŚLEDZTWO W SPRAWIE RYNKU EDUKACYJNEGO...</b>                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Określenie, co oznacza pojęcie rynek edukacyjny.</li> <li>- Analiza oferty edukacyjnej poznańskich szkół.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                          |
| 6  | <b>OCZEKUJĘ PROPOZYCJI EDUKACYJNYCH</b>                                   | - oferta edukacyjna a moje możliwości i predyspozycje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 7  | <b>RÓŻNYMI DROGAMI DO CELU</b>                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Sztuka wyznaczania i formułowania celów</li> <li>- Uświadomienie uczniom ważności wzięcia odpowiedzialności za swoje wybory i liczenia się z konsekwencjami braku samodzielnego wyboru (nieprzemyślany wybór).</li> <li>- Wprowadzenie uczniów w temat rozpoznawania swoich predyspozycji, oczekiwań wobec wyboru swojej drogi edukacyjnej.</li> </ul>        |
| 8  | <b>ZAWODY PRZYSZŁOŚCI, GINĄCE ZAWODY</b>                                  | <p>Zawody przyszłości, ginące zawody</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów oraz charakteryzowanie wybranych zawodów z uwzględnieniem składowych ich opisów, w tym dróg ich zdobywania.</li> <li>- Poznanie prognoz związanych z rozwojem różnych dziedzin gospodarki i związanym z tym zapotrzebowaniem na kierunki edukacji</li> </ul> |
| 9  | <b>PRACA TO NIE PRZELEWKI (o rynku pracy)</b>                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Stworzenie przez uczniów własnej definicji rynku pracy.</li> <li>- Uświadomienie uczniom, czym jest i jakimi zasadami kieruje się rynek pracy.</li> <li>- Uświadomienie uczniom, że człowiek uczy się przez całe życie (zdobywa różne kompetencje, kwalifikacje itd.).</li> </ul>                                                                             |
| 10 | <b>KAŻDY MA W PLECAKU BUŁAWĘ MARSZAŁKA...<br/><br/>(Kariera zawodowa)</b> | <p>Wyjaśnienie znaczenia pojęcia kariera zawodowa.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Określenie korzyści z planowania kariery edukacyjno – zawodowej.</li> <li>- Przedstawienie możliwych dróg dojścia do wybranych zawodów.</li> <li>- Wskazanie, co może pomóc w realizacji zaplanowanej kariery edukacyjno – zawodowej.</li> </ul>                                                       |

**Efekty realizacji działań określonych Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego:**

- umiejętności rozpoznawania i nazywania własnych zasobów oraz ich wykorzystywania w kształtowaniu swojej drogi edukacyjno-zawodowej
- umiejętność planowania drogi edukacyjno-zawodowej
- aktywność edukacyjno- zawodowa uczniów i wychowanków, przewyższanie bierności
- wsparcie rodziców i opiekunów w kształtowaniu postaw i zachowań podopiecznych związanych z planowaniem kariery zawodowej
- dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, rodziców, nauczycieli
- kształtowanie bardziej świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych
- zrozumienie mechanizmów rynku pracy
- ukształtowanie nawyków ustawicznego uczenia się i zdobywania nowych doświadczeń

## **Ewaluacja**

Cele ewaluacji:

- uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu
- poznanie ewentualnych trudności i braków, które występują w trakcie realizacji
- określenie opinii od uczestników o wartości zrealizowanego programu
- rozwiązywanie problemu powstających w trakcie jego realizacji.
- poznanie losów edukacyjno-zawodowych absolwentów

Podstawę do formułowania ocen realizacji programu stanowią narzędzia stosowane w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy szkoły:

- sprawozdania,
- analizy,
- zapisy w dokumentacji,
- opinie, wnioski,
- obserwacje, hospitacje,
- programy, scenariusze,
- badania ankietowe itp.
- badanie losu absolwentów szkoły

Efekty działań podlegać będą ewaluacji na końcu roku szkolnego 2025/26. Na podstawie jej wyników określone zostaną działania na następny rok szkolny.

Opracował koordynator ds. doradztwa zawodowego:

Honorata Kałużna - wicedyrektor